

CHƯƠNG 2

ÁP-RA-HAM

Một người tên là Áp-ra-ham không tin hình tượng là các thần. Ông biết chỉ có Chúa là Đáng sáng tạo và không thờ lạy hình tượng.

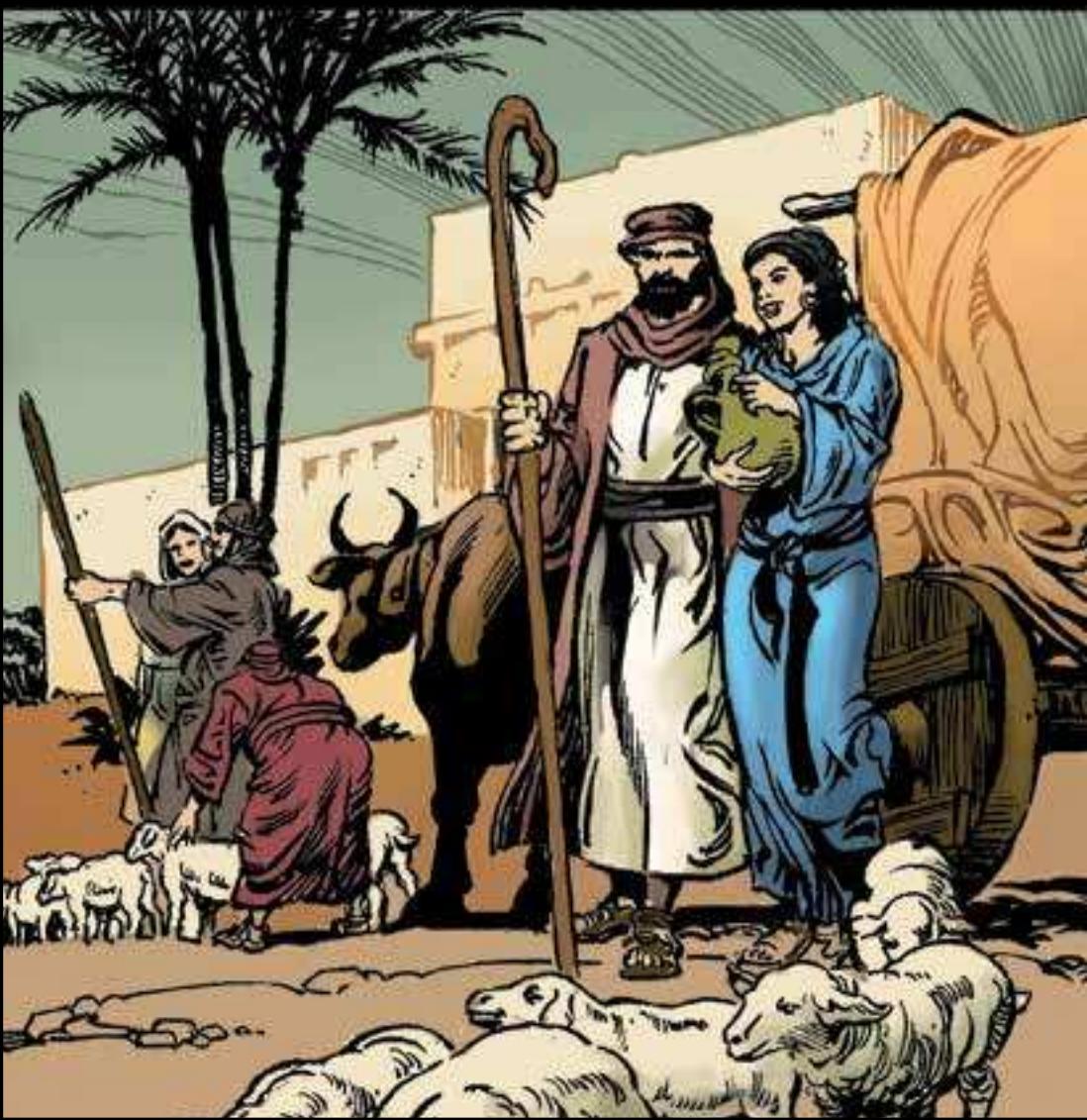
Chúa phán với ông rằng, “Ap-ra-ham hãy ra khỏi thành phố hình tượng đó.

Lìa bỏ gia đình và tổ quốc con, Ta sẽ chỉ nơi mà con phải đi. Ta sẽ ban cho con là cha của một dân lớn. Ta sẽ ban phước cho kẻ nào chúc phước con và rủa sả kẻ nào rủa sả con. Mọi dân tộc sẽ nhờ con mà được phước.”

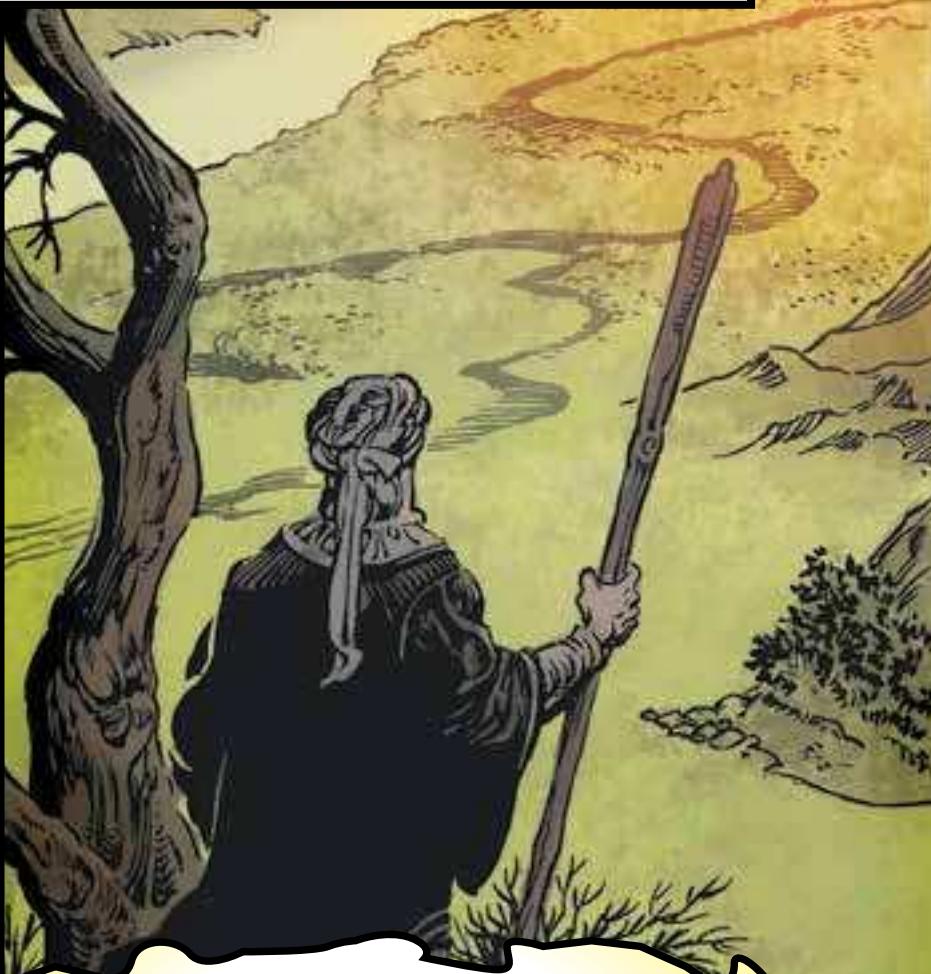
Liệu Ap-ra-ham có phải là đứa con của lời hứa, người sẽ huỷ diệt tội lỗi và sự chết không?

KHOẢNG 1921 NĂM T.C

Ap-ra-ham biết tiếng phán mà ông đã nghe là của Chúa, ông đã vâng lời Ngài dù không biết sẽ đi đâu. Ông biết chắc mình sẽ từ bỏ hình tượng và đi theo Chúa hằng sống. Như vậy là quá đủ cho Ap-ra-ham. Tuy nhiên, ông cũng đưa Lót là cháu ông đi Sa-ra, Chúa theo. bảo với anh rằng vài năm nữa em sẽ có nhiều con.

Hành trình của Áp-ra-ham đưa ông xuống xứ Ca-na-an, nơi con của Cham sinh sống. Ngày nay gọi là xứ Pa-lét-tin. Tại đó Đức Chúa Trời đã phán với ông:

Áp-ra-ham, con hãy đi từ đầu này đến đầu kia. Ta sẽ ban toàn bộ xứ Ca-na-an này cho dòng dõi của con. Ta sẽ ban cho con nhiều con cháu đến nỗi không thể đếm được. Chúng nó sẽ nhiều như bụi đất.

Sa-
ra, Chúa bảo
với anh rằng vài
năm nữa em sẽ có
nhiều con.

Anh biết là em
không thể sinh con, bây
giờ em đã quá tuổi sinh đẻ
rồi. Làm sao em có thể
có con được?

Chúa bảo
rằng em sẽ có con.

KHOẢNG 1921 NĂM T.C - SÁNG THẾ
KÝ 12:1-3; 13:14-17

Ap-ra-ham đi khắp xứ, thỉnh thoảng ông dừng lại và dâng của lễ có đổ huyết cho Chúa. Cũng như A-bên, bởi đức tin ông đã dâng của lễ, vì ông biết rằng mình là một tội nhân đáng phải chết.

Sự hy sinh của một con chiên không thể nào rửa sạch tội lỗi của ông, nhưng khi Đức Chúa Trời thấy đức tin của Ap-ra-ham, Ngài che phủ tội lỗi của Ap-ra-ham.

Mười năm sau.

Ap-
ra-ham, mười năm
trước anh nói Chúa
bảo với anh là em sẽ sinh con. bây giờ,
em đã 75 tuổi và anh
thì 85. chúng ta càng già hơn
mà vẫn không có con. rồi,
anh sẽ quá già để sinh con.
anh có chắc là đã nghe
chúa phán không?

Anh

biết chắc là Chúa, nhưng anh không hiểu sao Ngài để lâu quá như vậy. Ngài phán rằng anh sẽ là cha của một dân lớn, nhưng tất cả những gì anh có là một thân thể già nua, một người vợ già không thể sinh con, và một bầy chiên rất nhiều.

*Ap-ra-ham đừng sợ, Ta
đây là sự bảo vệ, là phần
thưởng lớn của con.*

*Chúa sẽ ban cho ta
phần thưởng gì đây, vì ta
chẳng có đứa con nào.*

*Con và Sa-ra
sẽ có con.*

Ap-ra-ham, lại đây. Nhìn các ngôi sao xem con có thể đếm được không. Cũng như các vì sao đó, dòng dõi của con sẽ rất đông không Con tin điều thề đếm nổi. ấy sẽ đến như lời Chúa phán.

*Con tin điều thề
đếm nổi. ấy sẽ đến
như lời Chúa phán.*

Vì con đã tin lời Ta nên Ta kể đức tin của con là công bình. Phải biết rằng, con cháu của con sẽ làm khách lạ trong một xứ lạ. Ở đó, chúng phải làm nô lệ 400 năm. Ta sẽ trừng phạt xứ đó và dòng dõi của con sẽ trở nên giàu có. Rồi chúng sẽ trở lại đây và sống tại xứ này.

Đâu là lời hứa
về đứa con? Tôi đã
già hơn. Rồi anh cũng
sẽ không có khả năng
sinh con. Áp-ra-ham,
em không thể sanh
con cho anh.

Theo phong
tục của xứ này thì
con hầu của em có
thể sanh con thế
cho em.

Này Ap-ra-ham, anh không thấy đây là cơ hội cuối cùng giúp chúng ta có một đứa con sao. Anh phải lấy nó để có con trước khi quá trễ. Nó sẽ là dòng giống của anh. Đó là ý của Chúa. Còn cách nào khác để anh có thể trở thành cha của một dân lớn hay không?

Đây
là cách duy
nhất.

Ap-ra-ham đã không cầu
nguyễn với Chúa. Ông
quên mất lời hứa của Ngài,
chiều theo ý của vợ mình.

SÁNG THẾ KÝ 16:1-4

Nhiều
tháng sau.

Mình
sắp có con với
Ap-ra-ham.

Khi A-ga biết mình có thai
với Ap-ra-ham, cô trở nên
kiêu ngạo và khinh bỉ Sa-ra.
Sa-ra rất buồn vì ghen ty.

Sa-ra bắt A-ga làm lụng vất vả
và đối xử với cô hết sức tệ bạc.
Chúa không muốn đàn ông có
hai vợ hoặc có con cái với vợ lẽ.

Gánh
nước xong thì phải
chě củi nhé!

A-ga có kế
hoạch đi trốn.

A-ga trốn vào sa-mạc. Lúc quá mệt không thể đi nổi. Cô ngã quỵ vì kiệt sức. Chúa thấy sự khốn khổ và phán với A-ga.

*A-ga, con hãy về nhà
Sa-ra và vâng lời bà ấy. Con
sẽ sanh một con trai và đặt tên
nó là Ích – ma-ên, có nghĩa là
Đức Chúa Trời có nghe.*

*nó sẽ có nhiều con
cháu đến nỗi không thể đếm
nổi. ích-ma-ên sẽ là một kẻ ngông
cuồng. nó sẽ gây hấn với mọi người
và mọi người sẽ đánh nhau với nó.
nó luôn luôn đối nghịch với
anh em của mình.*

A-ga trở về nhà và
đến lúc thì sanh con.

Chúa bảo
tôi rằng vì đứa bé này
là con của Áp-ra-ham nên
nó sẽ là cha của nhiều
dân tộc.

Ích –ma-ên sẽ là tổ phụ
của các nước Á-rập.

SÁNG THẾ KÝ 16: 4-16

Áp-ra-ham 86 tuổi
khi Ích-ma-ên ra đời.

Chẳng bao lâu sau
ngày sanh của Ích-ma-ên, Áp-ra-ham đã quá
già để có con. Liệu Ích-ma-ên có phải là đứa
con mà Chúa đã hứa
với Áp-ra-ham không?

Nhưng Chúa nói về
một đứa con bởi Sa-ra
và Áp-ra-ham sanh ra.

Làm sao Chúa có thể hoàn thành
lời hứa khi cả Áp-ra-ham và bà
Sa-ra đã quá già để sanh con?

Lúc Ích-ma-ên được 13 tuổi và Áp-ra-ham 99 tuổi, Chúa lại phán với ông rằng.

Lúc Ích-ma-ên được 13 tuổi và Áp-ra-ham 99 tuổi, Chúa lại phán với ông rằng. Này Áp-ra-ham, Ta là Chúa toàn năng. Hãy làm tất cả những gì Ta dạy con và đừng phạm tội. Như Ta đã bảo với con từ trước, Ta sẽ ban cho con nhiều con cháu, con sẽ là cha của nhiều dân tộc. Ta sẽ lập giao ước với con và dòng dõi của con.

Ta sē ban cho dòng dõi của con xứ Ca-na-an làm sản nghiệp đời đời. Sa-ra sē có thai và sanh con trai như Ta đã hứa, nó sē là cha của nhiều dân tộc.

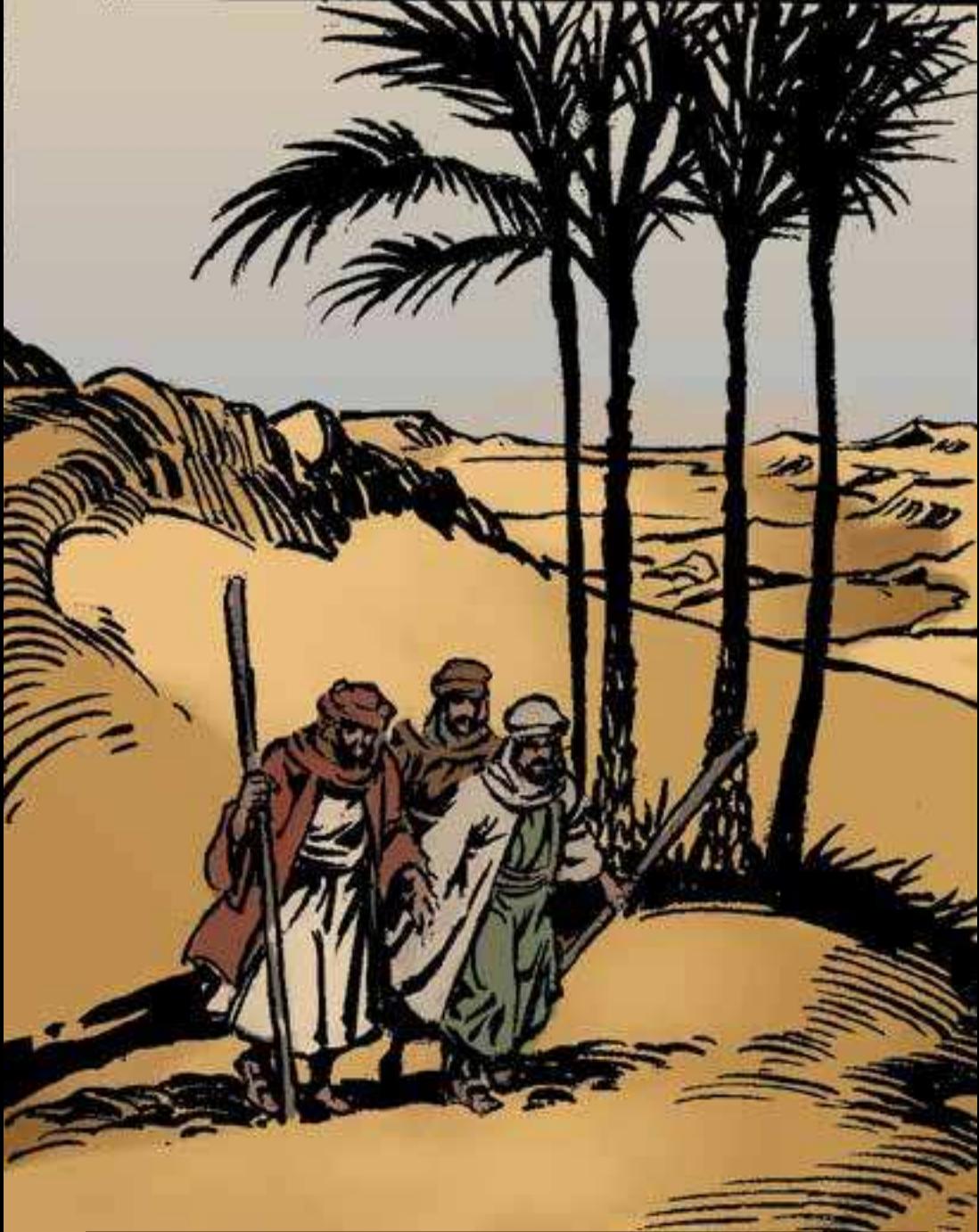
Ha! Ha. Làm thế nào
được? Bây giờ con đã 99 và Sa-ra 89
tuổi. Thân thể con như gần chết. Chúng con
không thể nào có con được nữa. Xin Chúa
cho Ích-ma-ên là đứa con đã hứa.

Không, như Ta đã nói từ ban đầu, con và Sa-ra sẽ có một đứa con từ chính thân thể các con. Lời hứa phước hạnh sẽ qua nó, không phải Ích-ma-ên. Trong một năm nữa, Sa-ra sẽ sinh một con trai. Có thể được sao? . . . Được chứ! Chúa là Đáng tạo ra thân thể loài người, Ngài có thể làm cho thân thể già yếu tươi mới lại. . . chắc chắn rồi, Đức Chúa Trời có thể làm được sự ấy!

Có thể được sao? . . . Được chứ! Chúa là Đấng tạo ra thân thể loài người, Ngài có thể làm cho thân thể già yếu tươi mới lại. . . chắc chắn rồi, Đức Chúa Trời có thể làm được sự ấy!

Vài ngày sau, có ba người đàn ông từ sa mạc đến. Họ không có vẻ gì như đã trải qua một chặng đường dài, hoặc là người địa phương. Họ rất mạnh khoẻ, tự tin và trẻ trung.

Ap-ra-ham nhìn họ đến gần và biết rằng họ không phải người bình thường, nhưng ông không hề biết, khách của ông không phải người của thế giới này.

Trong đó, hai người là thiên sứ công bình, và người thứ ba chính là Đức Chúa Trời, xuất hiện trong hình của thiên sứ để Ngài có thể trò chuyện với Ap-ra-ham. Ap-ra-ham bước ra ngoài để chào họ.

SÁNG THẾ KÝ 17:1-21; 18:1-2

Ap-
ra-ham, Sa-ra
vợ ông sẽ sanh
con trai.

He-he-he

Ta đã già
quá rồi, Ap-ra-ham
lại còn già hơn, ta còn
có thể khoái lạc sao?

Sa-ra, sao bà cười khi
Chúa bảo bà sẽ có con?

Tôi đâu
có cười.

Bà đã cười
mà. Bà không tin à. Việc
đó khó với Chúa sao? Ta lại sẽ
đến lúc bà thụ thai và sanh con.

Ta có nên
nói cho Áp-ra-ham biết
những gì Ta sẽ làm không?
Vì nó sẽ là cha của một dân
lớn, và sẽ dạy con cháu
mình vâng lời Ta.

Vâng,
ông ấy cần
được biết.

Tội lỗi
của thành Sô-đôm
và Gô-mô-rơ đã quá
tồi tệ. Ta sẽ huỷ diệt
mọi linh hồn trong hai
thành đó— tất cả
đàn ông, đàn bà và
trẻ con.

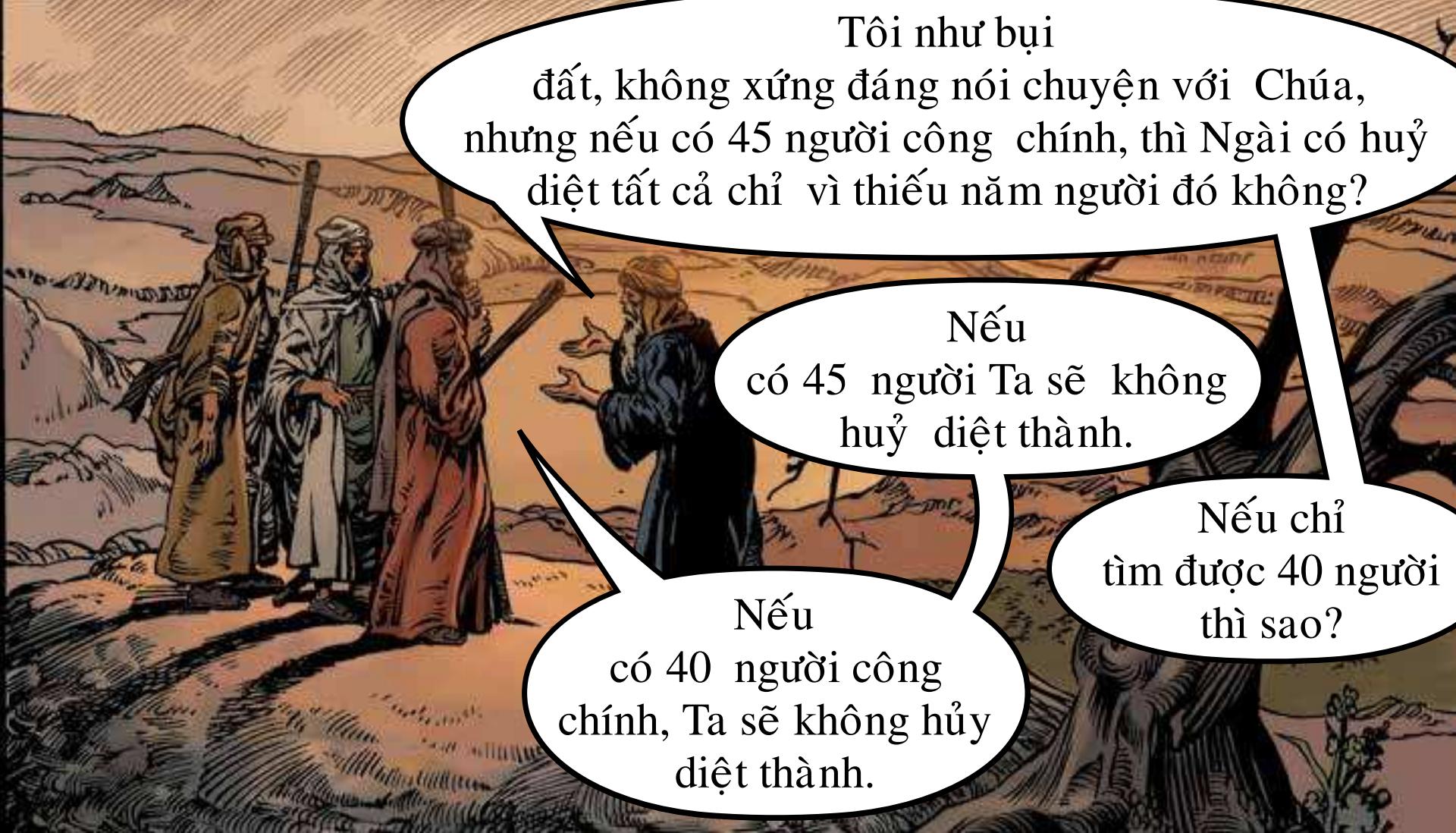

Nhưng Lót cháu
tôi và gia đình nó
đang sống ở đó!

SÁNG THẾ KÝ 18:10-22

Lẽ
nào Chúa huỷ diệt
người công chính cùng
với người gian ác. Nếu thành
đó có 50 người công chính, Ngài
có chưa lại thành để cứu những
người công chính đó không?
Tôi biết Đấng phán xét loài
người sẽ làm điều
phải.

Nếu có 50 người công
chính Ta sẽ chưa lại
thành đó.

Tôi như bụi

đất, không xứng đáng nói chuyện với Chúa,
nhưng nếu có 45 người công chính, thì Ngài có huỷ
diệt tất cả chỉ vì thiếu năm người đó không?

Nếu

có 45 người Ta sẽ không
huỷ diệt thành.

Nếu

có 40 người công
chính, Ta sẽ không hủy
diệt thành.

Nếu chỉ

tìm được 40 người
thì sao?

A traditional-style illustration of a man with a long white beard and a blue robe standing in a field of tall grass. He is gesturing with his hands while speaking. Three other men in robes are standing to his left, listening. In the background, there are rolling hills under a cloudy sky.

Xin

Ngài đừng giận,
nếu chỉ có 30 người
thì sao?

Vì

30 người đó, Ta sẽ
không diệt thành.

Nếu có
20 người công
chính, Ta sẽ không
huỷ diệt thành.

Nếu
chỉ có 20 người
thì sao?

Chúa đừng giận. Con xin Ngài lần cuối. Nếu cả hai thành chỉ có 10 người công chính thì Ngài vẫn cứ hủy diệt thành chứ?

Không, nếu tìm được mười linh hồn công chính, Ta sẽ không diệt thành.

Nếu chẳng tìm được 10 người, xin Ngài hãy cảnh báo Lót là cháu của con.

Tối nay, Ta sẽ đến thăm nó.

Tối hôm ấy, hai thiên sứ vào thành và đến nhà Lót.

Nơi này tệ
hơn Ta nghĩ.

Bây giờ ta đã biết tại
sao Chúa muốn huỷ diệt
tất cả mọi người, kể cả trẻ
con và súc vật.

Chào những
người khách lạ, các
ông không thể ngủ ngoài
đường được đâu, rất nguy
hiểm. Mời vào nhà tôi
qua đêm.

Hê! Hê! Họ đẹp
trai quá. Ta sẽ báo
cho những người
đồng tính biết.

Lót, đem
mấy người đó ra để
chúng tôi nầm với
họ.

Đồ ngoại bang,
tụi tao sẽ phá
nhà mày và đánh
mày.

Đi đi, các
anh không thể
làm điều tồi tệ
như thế.

Nó
tưởng nó
là ai chứ, cao
trọng lắm hả? Đồ
giả nhân mù
quáng.

Tên lái
buôn đáng
ghét.

Ê, khỏi cần
mấy đứa con gái của
mày đi, tụi tao chỉ
thích mấy chàng đẹp
trai kia thôi.

Chúa khiến chúng
mày bị loà.

Tôi
không thấy gì hết, có
chuyện gì vậy!

Ai
tắt đèn vậy?

Chúng nó
đâu rồi?

Cái
gì mạnh quá
vậy?

Sáng mai, các con
phải ra khỏi thành này. báo
cho người nào các con gấp.
chúa công bình không thể
bỏ qua tội lỗi này.

Sáng
mai Chúa sẽ sai
mưa lửa từ trời đổ xuống
đây. Mọi người ở Sô-
đôm và Gô-mô-rơ sẽ
chết hết.

Nhanh lên, lửa sẽ
rơi xuống ngay bây
giờ, không ai có
thể chạy thoát.

Chúa dạy
các con đừng nhìn lại
khi thành bị cháy.

*Đừng
nhìn lại!*

Á!

Ô khôngh!

Cha ơi, mẹ không
vâng lời Chúa, thành
tượng muối rồi.

Đừng
nhìn, chạy đi.

Trong ngày đó tất cả mọi người ở Sô-đôm và Gô-mô-rơ đều chết hết. Chúa công bình , Ngài ghét tội lỗi. Đặc biệt là tội tình dục đồng tính— nam với nam và nữ với nữ. Tội tình dục ảnh hưởng đến con cái và là tội lớn nhất. Đức Chúa Trời đã hứa sẽ không hủy diệt thế giới bằng nước, nhưng Ngài không nói gì đến lửa. Sự huỷ diệt lần sau sẽ bằng lửa.

Hình phạt của tội lỗi là sự chết, sự chết của thân thể và sự chết đời đời trong hồ lửa. Bởi ân điển của Chúa, Lót đã được cứu khỏi sự hình phạt của Ngài. Vợ ông không tin Chúa rất nghiêm túc khi Ngài cảnh cáo họ không được nhìn lại.

Hình phạt của tội lỗi luôn luôn là sự chết, không có ngoại lệ.

Lót, ta vui mừng vì Chúa đã nhân từ với cháu, đáng lẽ cháu đã chết trong thành đó. Chúa rất ghét tội lỗi và sự gian ác. Cháu phải tránh xa những kẻ đó.

Chúng ta rất buồn khi nghe về vợ của cháu. Bây giờ, chúng ta sẽ làm gì?

Chúng cháu sẽ xoay sở.

Lót ra đi với hai con gái của mình, Chúa tiếp tục ban phước cho Áp-ra-ham

SANG THẾ KÝ 19:24-26; LÊ-VI KÝ 18:22; RÔ-MA 1:23-32; 6:23; I CÔ-RINH-TÔ 6:9-11; KHẢI HUYỀN 21:8

Chúa đã hứa rằng Sa-ra sẽ có con.
Ap-ra-ham và Sa-ra cảm thấy và nhận
biết sự ham muốn đã quên từ lâu.

Gì vậy, Ap-ra-ham?
Nhiều năm
rồi anh không nhìn
em như thế.

Đó là một phép lạ! Sau
ba tháng, mọi người
đều biết Sa-ra có thai!

Như Chúa đã dạy, chúng ta sẽ gọi nó là Y-sác (có nghĩa là cười). Nó sẽ là tổ phụ của một dân lớn.

Dạ, khi
Chúa bảo tôi sẽ sanh con
trai, làm tôi mắc cười. Ai tin
được, già như tôi mà còn
cho con bú chăng?

Chúa đã giữ lời hứa,
Ngài luôn luôn như thế.

Bây giờ, Ích-ma-ên con của
Áp-ra-ham với A-ga được
14 tuổi, cậu rất ghét em bé.

Thằng
ngu ngốc đó phỉ
báng ta. Tôi không
muốn thằng Ai-cập
đó ở chung nhà
với Y-sác.

Chúa đã giữ lời hứa, Ngài luôn luôn như thế. Hãy đuổi mẹ con tôi mọi ấy đi. Nó không được nhận chút gia tài nào của Y-sác, đứa con của lời hứa.

Chúa bảo Áp-ra-ham, Ngài phán, “Sa-ra nói đúng. Hãy đuổi A-ga và Ích –ma-ên đi. Ích-ma-ên không thể là kẻ thừa kế chung với Y-sác. Nhưng để người không buồn phiền, Ta sẽ chăm sóc chúng.

Vì, bởi Ích-ma-ên là con của ngươi, Ta cũng sẽ làm cho nó thành một dân lớn. Nhưng đãng giải cứu đã hứa, đãng sẽ đánh bại Sa-tan là dòng dõi của Y-sác, chứ không phải Ích-ma-ên.”

Ích-ma-ên là tổ tiên của các dân tộc Á-rập, Y-sác là tổ tiên của người Do-thái. Người Á-rập và người Do-thái là anh em cùng cha khác mẹ.

Con là đứa
con của phép lạ. Con sẽ
giải cứu thế gian khỏi tội
lỗi chứ?

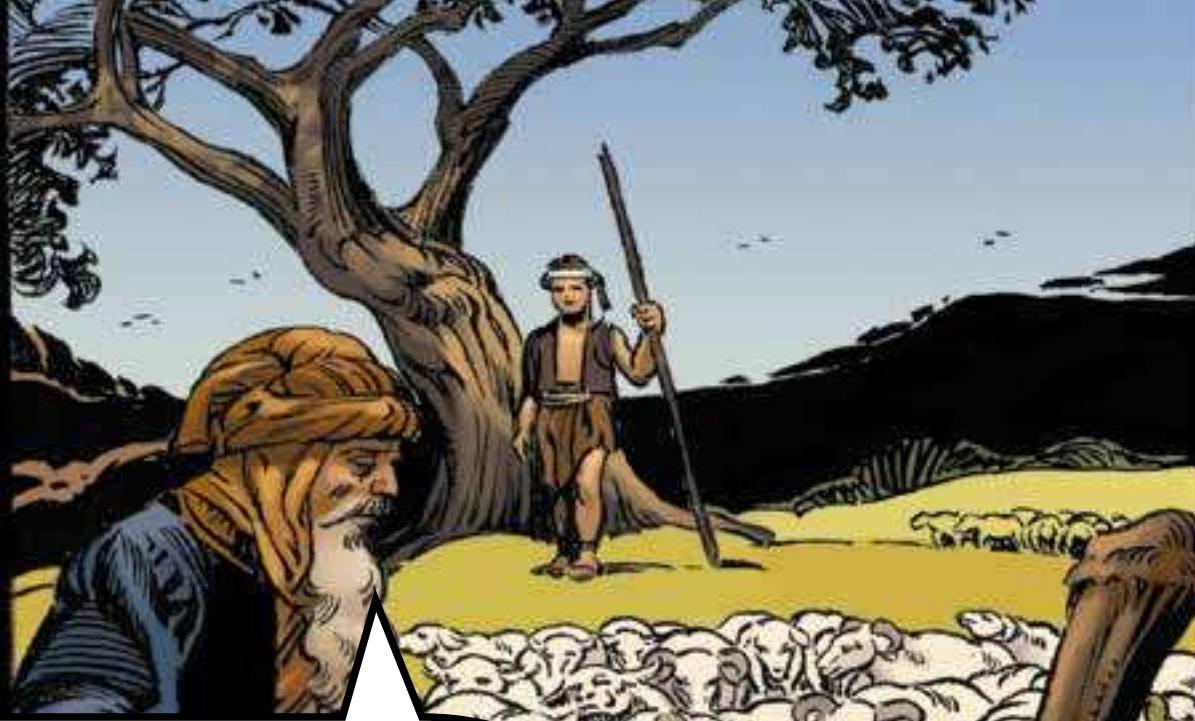
Ap-ra-ham rất yêu
thương Y-sác, họ không
thể xa rời nhau được.

Cha ơi, sao cha
lại giết những con cừu dẽ
thương và thiêu chúng trên
những cột đá?

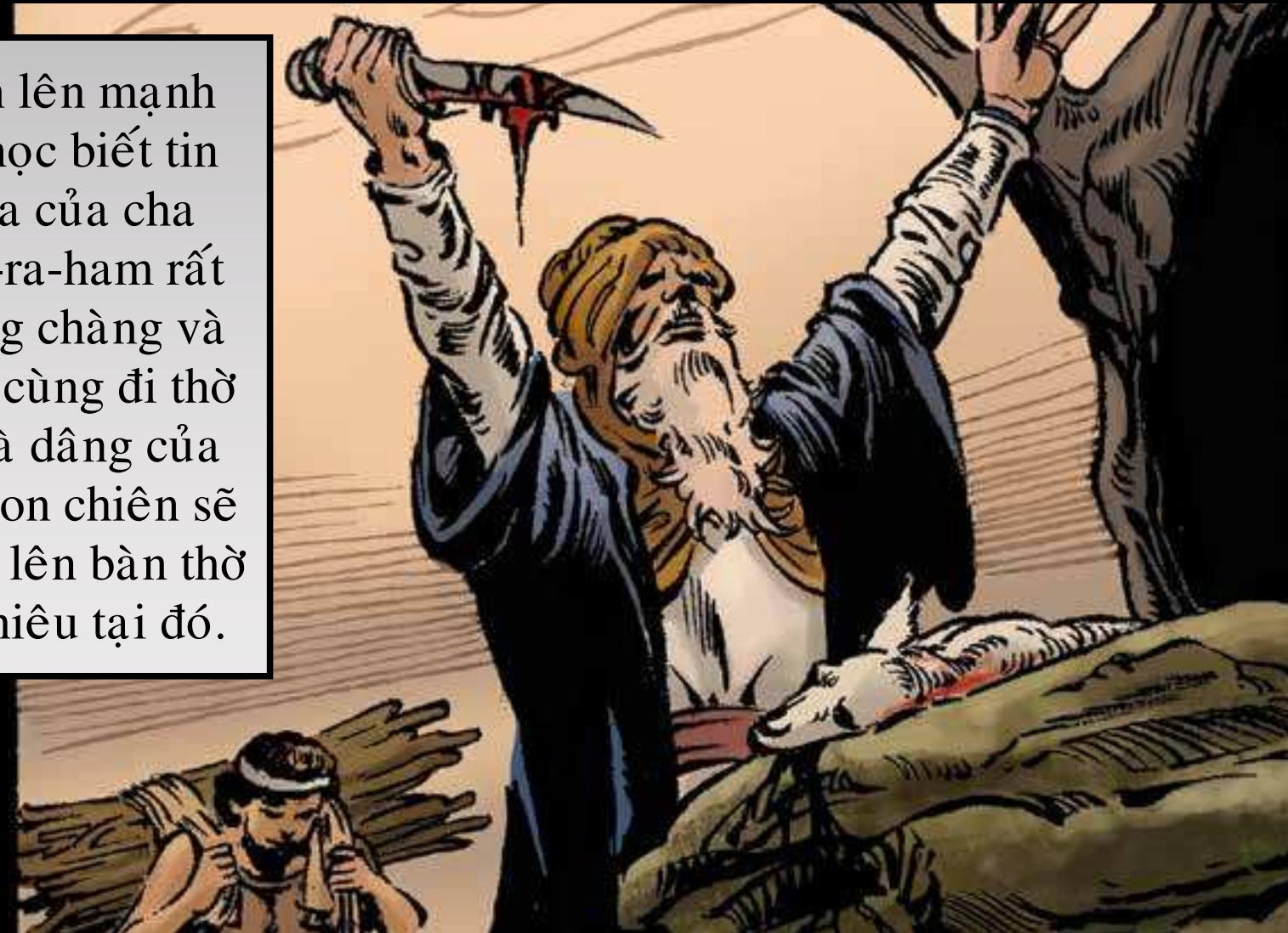
Chúa của trời đất là Đấng
thánh và trong sạch, ngài
muốn tẩy uế một người tội lỗi như
cha. vì người đầu tiên là a-đam, đã
không vâng lời chúa khiến dòng
dõi loài người phạm nhiều tội
lỗi.

Chúa phán với A-đam
rằng nếu ông phạm tội thì
ông sẽ phải chết, nhưng sau
khi A-đam phạm tội, Chúa
đã giết những con thú, lấy da
của chúng để che sự xấu hổ
của A-đam và É-va.

Khi cha giết một con chiên và dâng lên Chúa, là muốn nói rằng cha đã nhận biết tội lỗi của mình và dâng một con chiên vô tội chết thay chỗ của cha.

Y-sác lớn lên mạnh khoẻ và học biết tin cậy Chúa của cha mình. Áp-ra-ham rất yêu thương chàng và họ thường cùng đi thờ phượng và dâng của lễ thiêu. Con chiên sẽ bị giết, đặt lên bàn thờ và được thiêu tại đó.

*Ap-ra-ham, Ta muốn
con trói Y-sác là con một của
con, và dâng nó làm của lê
thiêu cho Ta.*

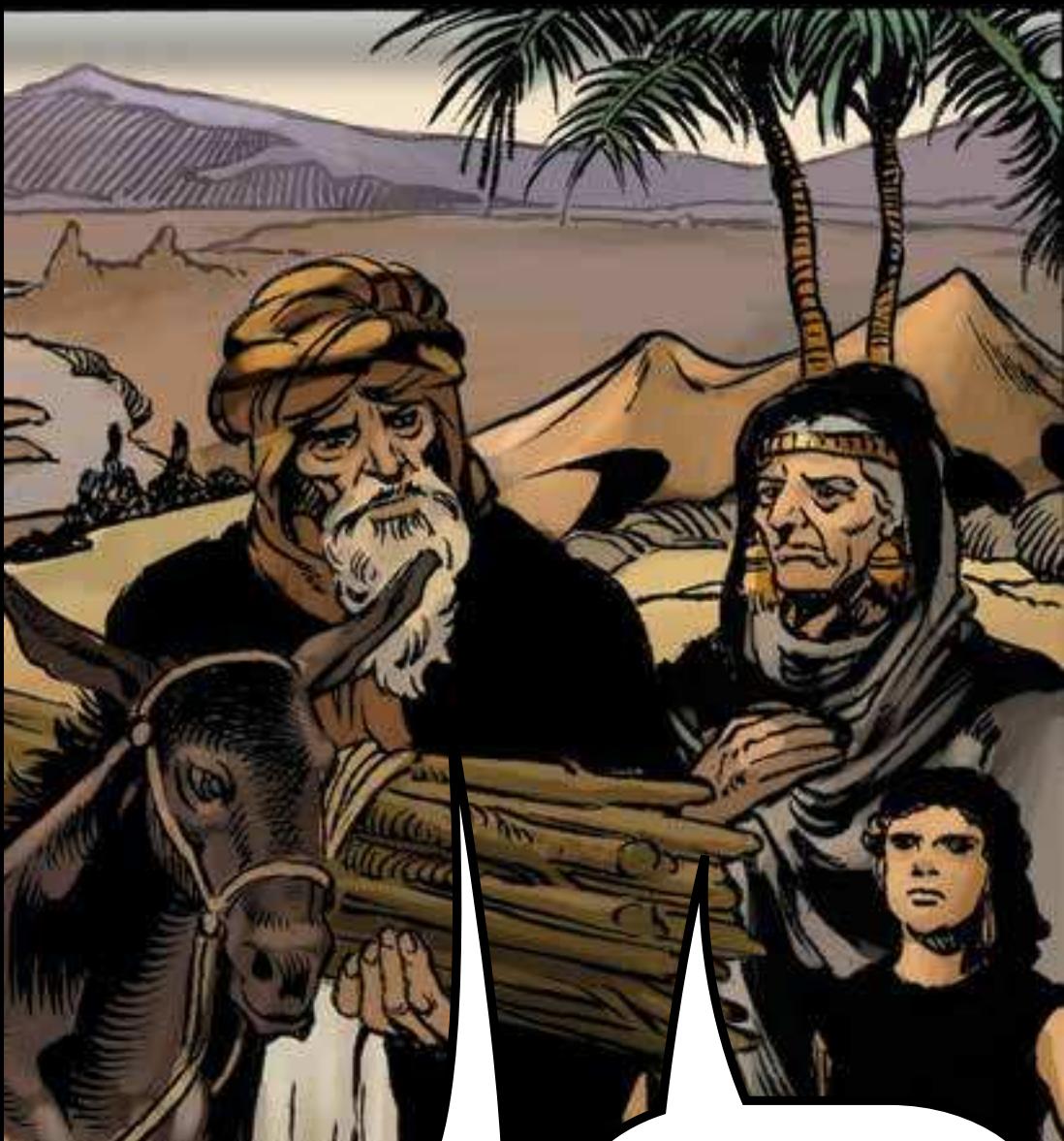

Chúa
ôi, làm sao Ngài lại
yêu cầu con một việc như
thế? Việc này không hề giống
như Ngài. Chỉ có người ngoại mới
dâng con làm của lẽ thiêu! Ngài
nói rằng từ Y-sác Ngài sẽ làm nên
một dân lớn. Nếu con giết nó
thì lời hứa của Ngài sẽ không
thành.

... nhưng
Ngài là Đức Chúa
Trời, dù không
hiểu, nhưng con vẫn
vâng lời Ngài.

SÁNG THẾ KÝ 22:2; RÔ-MA 5:12

Phải mất ba
ngày đường, như
vậy chúng tôi sẽ đi
khoảng một tuần.

Cẩn thận, tôi sẽ
cầu nguyện cho
hai người.

Cha ơi,
một ngọn núi.
Chúng ta sẽ lên
đó trước khi
trời tối.

Đúng
rồi, chúng ta đi thờ
phượng và sẽ trở
về.

Thưa cha, chúng ta mang theo
củi, cha sẽ lập bàn thờ, nhưng
con sinh tế ở đâu?

Y-sác, con có nhớ cha đã
kể Chúa đã bảo rằng cha và mẹ sẽ
sanh ra con trong lúc tuổi già không? Ô,
Ngài lại phán với cha.

Lần này,
Ngài phán bảo cha
sẽ dâng con làm của
lễ thiêu.

Con à? Cha có
chắc không?

Y-sác, con có nhớ cha đã kể Chúa đã bảo rằng cha và mẹ sẽ sanh ra con trong lúc tuổi già không? Ô, Ngài lại phán với cha. Thế Chúa đã không nói rằng con là người kế tự sao? Là cha của một dân lớn, rằng con cháu của con sẽ đông như sao trên trời sao? Bây giờ, nếu con chết, lời Chúa hứa thành cái gì đây?

Cha biết rằng Chúa đã hứa thì Ngài có thể làm thành. Nếu Ngài nói rằng con sẽ là tổ phụ của một dân lớn, thì con sẽ là như thế, ngay cả nếu con phải chết.

A traditional-style illustration of Jesus and a Samaritan woman at the well. Jesus is standing, wearing a blue robe and a turban, holding a water jar. He is looking down at the woman. The woman is sitting on a rock, wearing a brown dress, and is looking up at him. They are both surrounded by a natural setting with trees and rocks. A speech bubble originates from the woman.

Nhưng
nếu con chết
thì làm sao
được?

Cha không biết, có
khi Ngài làm cho con
sống lại.

Chá ơi, chúng ta
phải vâng lời Chúa
dù xảy ra chuyện gì .

SÁNG THẾ KÝ 22:3-9

Dù Ap-ra-ham biết
mình đang vâng lời
Chúa, nhưng lòng
ông rất buồn và tay
ông run rẩy trong
lúc làm những việc
bình thường khi
dâng của lễ thiêu.

Ông trói tay chân con mình rồi đặt nó trên bàn
thờ. Tiếp theo là đâm lưỡi dao vào cổ nó.

Sau lời cầu nguyện bởi đức
tin với Chúa, A-p-ra-ham
vung dao lên. Lúc đâm
dao xuống, thình lình ông
nghe có tiếng phán từ trời.

Ap-ra-ham!
Ap-ra-ham! Đừng
giết thằng bé.

Bây giờ, Ta biết
rằng con tin cậy nơi ta,
vì con sẵn sàng vâng lời,
thậm chí dâng ta con
duy nhất của mình.

Ap-ra-ham nhìn lên, ông thấy
một con dê mắc trong bụi gai.

A traditional-style illustration showing a man with a long white beard and a young boy sitting on a rocky ledge. They are looking towards a white lamb standing in a grassy field. A speech bubble originates from the boy.

Kìa, cha
ơi, Chúa
ban con dê
thay thế cho
con!

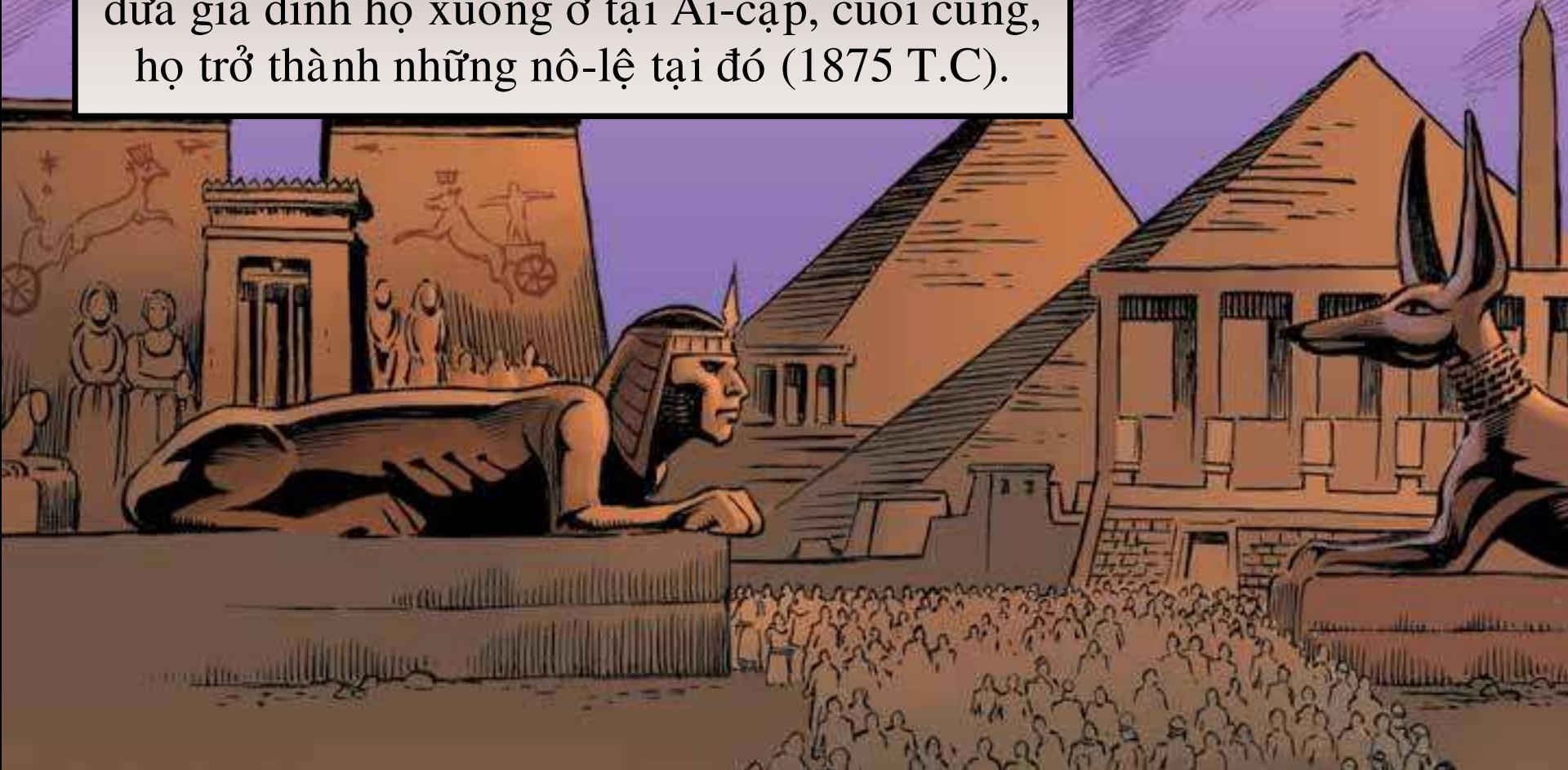
*Ap-ra-ham, bởi con đã
làm điều này mà không tiếc
con một của mình. ta sẽ ban
phước cho con, làm cho dòng
dõi của con đông như sao
trên trời, chúng sẽ chiếm xứ
này và huỷ diệt những kẻ thù
nghịch con. và qua một đứa
trong dòng dõi chưa được
sinh ra, mọi dân tộc trên
đất sẽ được phước.*

SÁNG THẾ KÝ 22:9-18; HÊ-
BO-RƠ 11:17-19

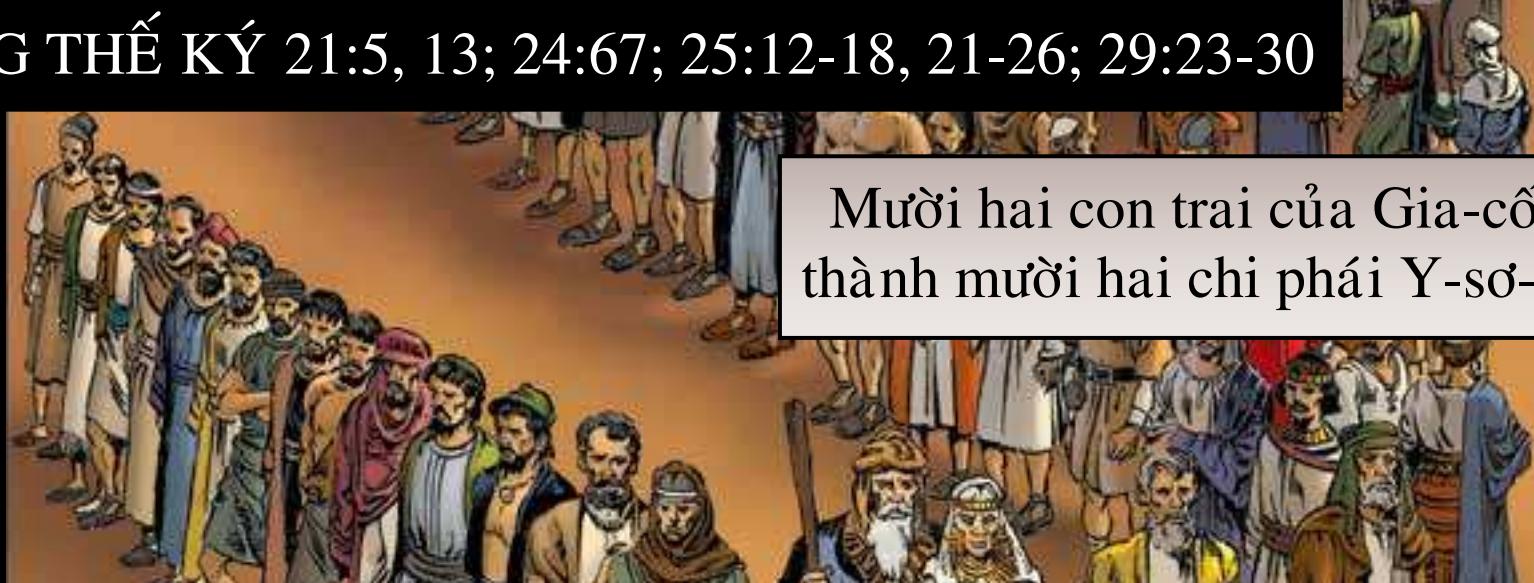

Cha ơi, như lời cha nói,
Ngài là Chúa đầy lòng nhân từ!

Đến thời kỳ Gia-cốp và 12 con trai của ông đưa gia đình họ xuống ở tại Ai-cập, cuối cùng, họ trở thành những nô-lệ tại đó (1875 T.C).

SÁNG THẾ KÝ 21:5, 13; 24:67; 25:12-18, 21-26; 29:23-30

Mười hai con trai của Gia-cốp trở thành mười hai chi phái Y-sơ-ra-ên.

Ích-ma-ên có con là
mười hai hoàng tử và trở
thành các dân tộc Á-rập.

Ích-ma-ên

Ap-ra-ham

Y-sác
1896 B.C.

Gia-cốp
1836 B.C.

<https://goodandevilbook.com/>